

Bruxelles, 12. travnja 2018.
(OR. en)

7597/18

**Međuinstitucijski predmet:
2015/0907 (APP)**

**PE 41
INST 134
FREMP 40
JUR 160
AG 4**

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 2.)
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	14743/15 PE 184 INST 428 JUR 753 FREMP 281 7038/16 JUR 114 INST 96 FREMP 48 PE 36 AG 3
Predmet:	Prijedlog odluke Vijeća o usvajanju odredaba za izmjenu Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima („Izborni akt”)

1. UVOD

Europski parlament (EP) 11. studenoga 2015. donio je Prijedlog odluke Vijeća o usvajanju odredaba za izmjenu Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, popraćen rezolucijom o reformi izbornog zakona Europske unije. Prijedlog se temelji na članku 223. stavku 1. UFEU-a.

2. TRENUTAČNO STANJE

Radna skupina za opće poslove pregledala je prvi skup članaka u 2016. Delegacije su postigle dogovor o zajedničkom pristupu nizu odredaba u prijedlogu EP-a. Međutim, nekoliko odredaba iz prijedloga EP-a bilo je neprihvatljivo delegacijama u načelu i/ili na pravnoj osnovi. Među njima su odredbe o zajedničkoj izbornoj jedinici i vodećim kandidatima (*Spitzenkandidaten*). Razmjena mišljenja o predmetu održana je 30. studenoga 2016. u okviru COREPER-a, posebno u pogledu nekoliko glavnih neriješenih pitanja. Ishod te rasprave neformalno je predstavljen suizvjestiteljima i izvjestiteljima u sjeni Parlamenta u siječnju 2017. COREPER je 6. prosinca 2017. ponovno raspravljao o predmetu¹ te dao mandat predsjedništvu da usmeno obavijesti suizvjestitelje o trenutačnom stanju u Vijeću, među ostalim o sedam odredaba za koje se smatralo da će biti najprihvatljivije². Sastanak je održan 12. prosinca 2017. Suizvjestitelji su istaknuli da EP i dalje čeka odgovor Vijeća.

Paket 7 + 2

Predsjedništvo je nastavilo s raspravama u radnoj skupini na temelju sedam odredaba koje su utvrđene te članka 3. o pragu³. Na posljednjem sastanku radne skupine održanom 9. ožujka 2018. predsjedništvo je predstavilo revidirani kompromisni prijedlog u vezi s člankom 9.a o glasovanju građana u trećim zemljama⁴.

Na sastanku Corepera održanom 28. ožujka ukinute su sve preostale rezerve, osim rezerve jedne delegacije u pogledu praga (vidjeti u nastavku). Ta je rezervacija zadržana i na naknadnom sastanku Corepera 11. travnja.

¹ 15241/17, WK 12583/2017 REV 2

² Članak 1. stavak 1. (formulacija iz Ugovora o zastupnicima u Europskom parlamentu kao predstavnicima građana Unije), članak 3.a (rok od najmanje tri tjedna za podnošenje kandidatura), članak 3.e stavak 1. (isticanje imena ili logotipa europskih političkih stranaka na glasačkim listićima), članak 3.e stavak 2. (pravila za slanje izbornih materijala), članak 4.a (glasovanje unaprijed, dopisno glasovanje te elektroničko i internetsko glasovanje), članak 9. stavak 2. (kazne za dvostruko glasovanje) i članak 9.b (određivanje kontaktnog tijela i rok za razmjenu podataka o biračima i kandidatima).

³ WK 1800/2018

⁴ WK 1800/2018 REV 1

3. NERIJEŠENO PITANJE (ČLANAK 3. O PRAGU)

Članak 3. stavak 2. ključna je odredba prijedloga EP-a o uspostavi obveznog minimalnog praga od 3 % na razini izborne jedinice za države članice u kojima se upotrebljava sustav glasovanja za listu te koje imaju izborne jedinice s preko 26 zastupničkih mjesta.

Kompromisom predsjedništva predlaže se izmjena teksta članka 3. kako bi bio primjenjiv samo na izborne jedinice (uključujući države članice koje funkcioniraju kao jedna izborna jedinica) koje imaju preko 35 zastupničkih mjesta, s minimalnim pragom od 2 %.⁵ Tom je odredbom također određeno da države članice poštuju prag najkasnije na vrijeme za izbore koji slijede nakon onih koji se održavaju nakon stupanja na snagu ovog akta. Taj je kompromisni prijedlog dobio široku potporu u okviru radne skupine, što je potvrđeno na razini Corepera. No, jedna delegacija nije mogla u načelu podržati određivanje praga.

4. PREDLOŽENO DJELOVANJE

Uzimajući u obzir potrebu da izmjene postojećeg Izbornog akta budu odobrene u skladu s njihovim ustavnim uvjetima te da potrebne domaće mjere budu donesene na vrijeme za izbore za EP 2019., kao i mišljenje Venecijanske komisije o izbornim pitanjima u kojem se preporučuje izbjegavanje bilo kakvih promjena sustava glasovanja neposredno prije (u roku od jedne godine prije) izbora, predsjedništvo smatra da je ovo posljednja prilika da Vijeće postigne jednoglasan politički dogovor o paketu⁷ + 2, kako je naveden u Prilogu. S obzirom na okolnosti predlaže se i da se Europski parlament odmah obavijesti o svakom političkom dogovoru o paketu kako bi Parlament mogao započeti poduzimati potrebne korake.

⁵ Razlika u postupanju među izbornim jedinicama različite veličine može se opravdati činjenicom da „prirodni prag” postoji u svakom izbornom sustavu bez pravne intervencije. Ako postoji dovoljno visok prirodni prag, cilj izbjegavanja fragmentacije osiguran je bez potrebe za uvođenjem obveznog praga. Prirodni prag razlikuje se ovisno o veličini izborne jedinice. U skladu s općenito priznatom statističkom formulom, prirodni prag za izbornu jedinicu s 35 zastupničkih mjesta iznosi 2,08 %. Stoga se snižavanjem minimalnog praga na 2 % želi izbjeći neopravdana diskriminacija u odnosu na (manje) izborne jedinice čiji prirodni prag iznosi između 2,08 % i 3 % te na koje se ne bi primjenjivao obvezni prag.

Kompromisni tekst potom će biti sastavljen u odgovarajućem pravnom obliku akta koji treba donijeti te, nakon revizije pravnika lingvista, podnijeti na odobrenje na jednom od sljedećih sastanaka Corepera kao osnovu za odluku Vijeća o traženju suglasnosti Europskog parlamenta.

5. ZAKLJUČAK

Predsjedništvo smatra da je sadašnji kompromis, koji je rezultat teških i politički osjetljivih rasprava tijekom pet predsjedanja, uravnotežen te da se njime uzimaju u obzir različita stajališta i nacionalni interesi. Predsjedništvo smatra da taj paket treba smatrati kao cjelinu te da uklanjanje dijelova iz njega nije moguće.

Vijeće za opće poslove stoga se poziva da odobri tekst kako je naveden u Prilogu kako bi ga se dostavilo Europskom parlamentu.

Izmjene Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima

Članak 1.

1. U svakoj državi članici članovi Europskog parlamenta biraju se kao predstavnici građana Unije na temelju proporcionalne zastupljenosti s pomoću sustava glasovanja za listu ili pojedinačnoga prenosivog glasa.
2. Države članice mogu odobriti glasovanje na temelju sustava preferencijalnih lista u skladu s postupkom koji donesu.
3. Izbori su opći neposredni te su slobodni i tajni.

Članak 3.

Države članice mogu odrediti minimalni izborni prag za raspodjelu zastupničkih mjesta. Na nacionalnoj razini taj prag ne smije biti veći od 5 posto valjanih danih glasova.

Države članice u kojima se upotrebljava sustav glasovanja za listu određuju minimalni prag za raspodjelu zastupničkih mjesta za izborne jedinice koje obuhvaćaju više od 35 zastupničkih mjesta. Taj prag nije niži od 2 posto i ne prelazi 5 posto valjanih danih glasova u dotičnoj izornoj jedinici, uključujući državu članicu koja funkcionira kao jedna izborna jedinica.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se uskladile s obvezom iz drugog stavka najkasnije na vrijeme za izbore za Europski parlament koji slijede nakon prvih izbora koji se održavaju nakon stupanja na snagu ovog Akta.

Članak 3.a (novo)

Ako se nacionalnim odredbama određuje rok za podnošenje kandidatura za izbore za Europski parlament, taj je rok barem tri tjedna prije datuma koji je odredila svaka država članica, u skladu s člankom 10. stavkom 1., za održavanje izbora za Europski parlament⁶.

Članak 3.e (novo)

1. Države članice mogu dopustiti prikazivanje, na glasačkim listićima, imena ili logotipa europske političke stranke kojoj nacionalna politička stranka ili pojedini kandidat pripada.⁷

2. Pravila za slanje izbornih materijala⁸ od strane javnih tijela biračima za izbore za Europski parlament istovjetna su onima koja se primjenjuju za nacionalne izbore, ne dovodeći u pitanje način na koji se ti materijali šalju i ne dovodeći u pitanje slanje obavijesti u vezi s organizacijom izbora.

Članak 4.a (novo)

U izborima za Europski parlament države članice mogu predvidjeti mogućnosti glasovanja unaprijed, dopisnoga glasovanja te elektroničkog i internetskoga glasovanja.

Ako to učine, donose mjere koje će biti dostatne da se osobito osiguraju pouzdanost rezultata, tajnost glasovanja i zaštita osobnih podataka u skladu s mjerodavnim pravom Unije.⁹

⁶ Dopunjeno sljedećom uvodnom izjavom, koja usto obuhvaća članak 3.e stavak 1.:
budući da:

(...) Transparentnost izbornog postupka i pristup pouzdanim informacijama važni su za podizanje političke svijesti u Europi i za osiguravanje solidnog odaziva birača na izbore te budući da je poželjno da građani Unije budu dovoljno unaprijed obaviješteni o kandidatima na izborima za Europski parlament i o pripadnosti nacionalnih političkih stranaka odgovarajućim europskim političkim strankama.

⁷ Za uvodnu izjavu vidjeti bilješku br. 6.

⁸ Dopunjuje se uvodnom izjavom s primjerima dotičnih materijala (glasački listići, popisi političkih stranaka, njihovih koalicija i kandidata na izborima).

⁹ Dopunjeno sljedećom uvodnom izjavom:
budući da:

(...) Kako bi se potaklo sudjelovanje birača na izborima za Europski parlament i u potpunosti iskoristile mogućnosti koje se nude tehnološkim razvojem, države članice trebale bi među ostalim predvidjeti mogućnosti glasovanja unaprijed, dopisnoga glasovanja te elektroničkog i internetskoga glasovanja, osiguravajući osobito pouzdanost rezultata, tajnost glasovanja i zaštitu osobnih podataka u skladu s mjerodavnim pravom Unije.

Članak 9.

Nitko ne smije glasovati više od jedanput na bilo kojim izborima za članove u Europskom parlamentu.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da dvostruko glasovanje na izborima za Europski parlament bude podložno učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznama.

Članak 9.a (novo)

U skladu sa svojim nacionalnim izbornim postupcima države članice mogu poduzeti potrebne mjere kako bi omogućile svojim građanima koji borave u trećim zemljama da glasuju na izborima za Europski parlament.¹⁰

Članak 9.b (novo)

Svaka država članica određuje kontaktno tijelo odgovorno za razmjenu podataka o biračima i kandidatima s istovrsnim tijelima u drugim državama članicama.

Ne dovodeći u pitanje nacionalne odredbe o upisu birača na popis birača i podnošenju kandidature, tijelo iz prvog stavka, u skladu sa standardima zaštite podataka EU-a, šest tjedana prije prvog dana izbornog razdoblja iz članka 10. stavka 1. tim tijelima započinje slati podatke navedene u Direktivi 93/109/EZ o građanima Unije koji su upisani na popis birača ili se kandidiraju u državi članici čiji nisu državljani.

¹⁰ Dopunjeno sljedećim uvodnim izjavama:
budući da:

(...) Građani Unije imaju pravo sudjelovati u demokratskom životu, konkretno, glasovanjem ili kandidaturom na izborima za Europski parlament.

(...) Potiče se države članice da poduzmu potrebne mjere kako bi omogućile svojim građanima koji borave u trećim zemljama da glasuju na izborima za Europski parlament.